

En miljö- och samhällsbyggnadsnämnd har dröjt med att översända ett överklagande till länsstyrelsen

Anmälan

I en anmälan, som kom in till JO den 17 september 2001, klagade AA på att Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Oxelösunds kommun efter två månader ännu inte hade sänt över hans överklagande till länsstyrelsen. Av anmälan framgick att AA den 4 juli 2001 överklagade nämndens beslut den 6 juni 2001 i ärende 062/01 rörande förorening på byggnad, samt att överklagandet vid tidpunkten för anmälan till JO ännu inte hade översänts till länsstyrelsen.

Utredning

Anmälan remitterades till miljö- och samhällsbyggnadsnämnden för utredning och yttrande. Nämnden återopade som sitt remissvar ett yttrande, upprättat av miljö- och hälsoinspektören BB vid miljö- och samhällsbyggnadskontoret i Oxelösunds kommun. I yttranden anfördes bl.a. följande.

Nämnden ställde sig i sitt beslut daterat den 6 juni 2001 bakom kontorets ställningstagande och avvisade AA:s krav. AA har då överklagat nämndens beslut till länsstyrelsen. Eftersom det är nämndens beslut som överklagats har nämnden prövat om överklagandet inkommit i rätt tid samt åter tagit upp ärendet för omprövning. Nämnden fann i beslut daterat den 10 oktober 2001 att överklagandet inkommit i rätt tid samt att stå fast vid sitt ställningstagande. Överklagandet har skickats vidare till länsstyrelsen.

Kommunen har inte stoppat överklagandet av ärendet. Beslutet som AA överklagat är fattat av miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och det är då nämndens uppgift att pröva om ärendet inkommit i rätt tid. Förvaltningslagen 23, 24, 25 § §. Nämnden har även tagit upp beslutet till omprövning för att säkerställa att det fattade beslutet inte är oriktigt.

Av yttrandet och därtill fogade handlingar framgår även att överklagandet kom in till miljö- och samhällsbyggnadskontoret den 5 juli 2001 och att handlingarna översändes till länsstyrelsen den 17 oktober 2001.

AA kommenterade remissvaret.

I beslut den 26 mars 2002 anförde *JO Berggren* följande.

Ärendet gäller nämndens handläggning av AA:s skrivelse med överklagande.

Det finns inte någon författningsreglering som anger inom vilken tidsfrist en förvaltningsmyndighet skall överlämna en skrivelse med överklagande och övriga handlingar i ärendet till högre instans. Det ligger emellertid i sakens natur att överlämnandet – när ett sådant skall äga rum – skall ske utan dröjsmål. Det allmänna kravet i 7 § förvaltningslagen (1986:223) på skyndsamt handläggning gäller också här.

I 27 § förvaltningslagen finns bestämmelser om beslutsmyndighetens omprövningsplikt. Som en förutsättning för omprövningsplikten gäller att myndigheten finner att beslutet är uppenbart oriktigt. Detta innebär att omprövningsplikten gäller bara i sådana fall då myndigheten enkelt kan konstatera att beslutet är oriktigt. Normalt är myndigheten inte skyldig att göra någon mera ingående granskning av ett redan avgjort ärende annat än då den har särskild anledning till det. Det torde i allmänhet räcka med att myndigheten läser igenom skrivelsen med överklagandet och det överklagade beslutet. Bara om denna genomläsning ger vid handen att utgången sannolikt bör vara en annan behöver myndigheten granska ärendet närmare.

Frågan om vem som är behörig att på myndighetens vägnar handlägga frågor om omprövning regleras inte i förvaltningslagen. Det finns således inte något krav på att förutsättningarna för en omprövning skall prövas på högre nivå eller ens på samma nivå som det överklagade beslutet. Det torde dock stämma bäst med lagstiftarens intentioner att ett omprövningsbeslut enligt 27 § fattas på samma nivå som det tidigare beslutet (jfr Hellners och Malmqvist, Nya förvaltningslagen med kommentarer, 5 u. 1999, s. 302). Detta innebär emellertid inte att efter ett visst överklagande, myndighetens prövning av om det över huvud taget finns skäl att myndigheten själv rättar det överklagade beslutet måste göras på den nivån.

Har det överklagade beslutet fattats av en tjänsteman på delegation finns det alltså inte något krav på att ett överklagande förs till nämnden för att denna skall ta ställning till om en omprövning bör ske. På samma sätt förhåller det sig om det överklagade beslutet fattats av nämnden själv. Även i det fallet är det godtagbart om en tjänsteman, som har betrotts med saken, tar ställning till om beslutet är uppenbart oriktigt eller inte. Den inledande prövningen av om förutsättningar enligt 27 § förvaltningslagen för ändring av ett överklagat beslut föreligger är sålunda att anse som ett beslut under handläggning (jfr JO 1989/90 s. 267), och myndigheten kan betro en eller flera tjänstemän att företa sådan prövning. En sådan ordning framstår som lämplig med hänsyn till det skyndsamhetskrav som enligt vad ovan sagts gäller.

Om det vid en sådan prövning som nyss har nämnts kan konstateras att beslutet inte är uppenbart oriktigt, behöver detta inte komma till uttryck i något formligt beslut. Det räcker att handläggaren tar ställning till om överklagandet har kommit in i rätt tid och, om så är fallet, ser till att överklagandeskriften och övriga handlingar i

ärendet snarast vidarebefordras till överinstansen. Överlämnandet bör i sådana fall normalt ske inom en vecka efter det att överklagandet kom in till myndigheten. Något krav på att myndigheten skall bifoga ett yttrande till överinstansen föreligger inte.

Den ordning som miljö- och samhällsbyggnadsnämnden gett uttryck för i remissvaret, att föra alla omprövningsärenden i vilka nämnden själv fattat det överklagade beslutet till nämnden, innebär i normalfallet att skyndsamhetskravet inte tillgodoses. För att man skall undvika onödig tidsutdräkt bör endast sådana ärenden där en ändring av beslutet kan förmodas komma i fråga anmälas till nämnden.

AA:s överklagande kom in till myndigheten den 5 juli 2001. Av den nyss lämnade redogörelsen framgår att myndigheten i nära anslutning härtill borde ha prövat om överklagandet kommit in i rätt tid och om förutsättningarna enligt 27 § förvaltningslagen för omprövning förelåg. Av nämndens yttrande framgår att myndigheten inte haft beredskap för en sådan handlägningsordning. Först den 17 oktober 2001 vidarebefordrades överklagandet och övriga handlingar i ärendet till länsstyrelsen. Detta dröjsmål är inte acceptabelt. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kan inte undgå kritik för handläggningen.